

Sina muutsid mu kaebuse mulle ringtantsuks; sa vallandasid kotiriide mu seljast ja panid rõõmu mulle vööks. Ps 30:12

Sina muutsid mu kaebuse mulle ringtantsuks; sa vallandasid kotiriide mu seljast ja panid rõõmu mulle vööks. Ps 30:12

Suvi hakkab otsa saama! Usun, et nii mõnigi tahaks nüüd viidata, et kas peab seda ikka meelde tuletama. On ju meie suvi isegi lühike ja puhkus saab enne otsa kui jõuab alata. Puhkusele minnes juba paljud kurdavad, et kas see ikka liiga ruttu otsa ei saa. Räägitakse puhkuse stressist ja ees ootavast pimedast ning masendavast ajast. Vägisi tuleb pähe, et elame lootusetus maailmas, kus ei ole midagi positiivset ega head.

Palulus räägib 1 Tessaloonika kirjas ka inimestest, kelle ei ole lootust. Seda küll teises kontekstis, aga siiski ta rõhutab, et lootusetuse tunne võib vallata neid, kelle elus ei ole Issandat, usku temasse ja kes ei märka või on unustanud, mida Issand meile andnud on. Lootusetuse tunne saab tekkida siis, kui meil ei ole Jumalat. Augustikuu juhtsalm sellele ka viitab.

Ka laulik rõhutab seda, et Jumal on see, kes meie kurbuse muudab rõõmuks ehk lootusetusele annab lootust. Head lugejad. Olgu meil oskust end usaldada Jumala hoolde ja lootkem Tema armule. Siis ei saa meid kurvastada peatselt unustusse jääv suvesoojus ja algav sügis toob rõõmu meile igauhele oma elus ja koguduses.

Koguduse õpetaja Jaak Aus

Perekond Keskineni lähetamine Peterburi misjonitööle

21. juulil toimus Tallinna Toompea Kaarli kirikus pidulik jumalateenistus, millel paluti õnnistust Hannu ja Liliann Keskineni teenimistöole Peterburi Jaani koguduses. Perekond Keskinen alustab EELK peapiisopi ja Soome Rahvamisjoni volitustega

Peterburi Jaani koguduses tööd augustis 2013. Läkitemisjumalateenistusel teenisid Tallinna Toompea Kaarli koguduse õpetaja Jaak Aus, abiõpetaja Kaisa Kirikal ja EELK Misjonikeskuse juhataja õpetaja Leevi Reinaru.

EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus on ka varem olnud perekond Keskinenide tugikoguduseks. Aastatel 2003–2007 olid misjonärid tööperioodil Omskis. Peterburi tööperioodi eel otsustas Kaarli koguduse juhatus misjonäride toetamisega jätkata. Teisteks tugikogudusteks Kaarli koguduse kõrval on perekonnale olnud veel Haapsalu, Kambja, Rapla ja Põltsamaa kogudused.

Peale jumalateenistust koguneti kogudusemajja kohvilauda, kus Liliann Keskinen jagas misjonäripere uudiseid ja sedagi, mis neid Peterburis ees ootab – linn koos kogu selle ajaloo- ja kultuuriväärtustega, Jaani kogudus ja koguduseliikmed, kogudusetöösse sisse elamine ja selle jätkamine. Kohvilauas esitati palju küsimusi ning huviga oodatakse Keskinenide uudiskirju.

Uuele misjonitööpõllule siirdujad saadeti teele ühise palve- ja õnnistussõnadega, kaasas Misjonikeskuse kingitud külalisteraamat Peterburi perioodi sissekanneteks, Kaarli kiriku pilt koos leivakoti ja lasteristsõnadega. Viimased leidsid kohvilauas ka kohest kasutust, 7. aastane Miriam ja 8. aastane Hanna jõudsid mitmed ülesanded enne ühise osaduse lõppemist ära lahendada. Kohalviibijatel oli võimalus külalisteraamatusse teha ka esimesed sissekanded.

Leevi Reinaru pani nii koguduseliikmetele kui ka teistele tugikogudustele südamele, et me hoiaksime oma misjonäre regulaarselt eestpalveis. Misjonitöö tegemiseks ja edendamiseks on teretulnud ka järjepidevad annetused. Tugikogudusetööst leiab lisainformatsiooni ja perekond Keskinenide sõbrakirju saab lugeda EELK Misjonikeskuse koduleheküljelt aadressil www.misjonikeskus.ee. (Artikkel ilmub ka 7. augusti ajalehes Eesti Kirik)

Abiõpetaja Kaisa Kirikal

REMONTTÖÖDEST JUULIS....

Juulikuu teisel nädalal alustati kiriku käärkambri sanitaarmedoniga. Ruumi seinad puhastati tehnilise piiritusega tahmast ja värviti. Seinavärvitoonina kasutati kiriku saali seinte värvi, sokli osas aga altari ümber oleva sokli tooni.

Käärkambri aknaraamid puhastati vanast värvist ja värviti uuesti, mõradega aknaklaasid vahetati välja. Seintele paigaldati tagasi tööde ajaks eemaldatud keskkütte radiaatorid ja korrastati elektrijuhmestikku.

Juulis alustati ka WC ümberehitustöödega. Senise ühe suure WC asemel ehitatakse 2 WC-d – juulis lammutati kogu olemasolev konstruktsioon ja augustis lõpetatakse WC-de ehitus. Ehitustööde käigus korrastatakse ka käärkambri ja organistide ruumi vaheline eeskoda.

Talgukorras toimus ka kirikusaali laudpõrandate värvimine, pool planeeritud töödest on tehtud. Eriline tänu siinkohal Kevi Kirsile. Kel veel soovi värvimistöodes kaasa lüüa, andke palun märku.

Nõukogu koosolekust

16. juunil toimus nõukogu koosolek.

Kooslekul kinnitati koguduse 2012. aasta majandusaasta aruanne. Nõukoguliikmetele anti ülevaade juba toimunud remonttöödest ja eesisevatest remontidest (käärkambri, tualettruumide ja eeskoja korrastamisest).

Martin Helme andis teada, et Siselinna kalmistul on väravaehitis ja kalmistuhoone kogudusele kuulunud osa tagasi saadud ja kinnistatud. Värav on arhitektuurimälestis, mida on vaja hooldada, kalmistuhoone aga on lagunenenud. Rahumäe kalmistu objektid on väärtuslikumad, kuid on veel tagastamata.

V. Hansen andis ülevaate eelarve täitmisest.

Koosolekust võttis osa 19 nõukogu liiget.

Kaarli kiriku kontsertkoor võtab vastu uusi lauljaid

Oodatud on nooditundjad lauljad kõikidesse häälerühmadesse.

Huvilistel tulla 15 minutit enne proovi algust
Kaarli koguduse maja saali
Toompuiestee 4

Kooriproovid toimuvad alates 4. septembrist
esmaspäeval ja kolmapäeval 19.00–21.00
Koori peadirigent Raul Talmar
Dirigent Piret Aidulo.

Koori info koduleheküljel: <http://kontsertkoor.ee>
e-mail: kaarli@kontsertkoor.ee

KOERU-TORMA-LOHUSUU ORELIREIS

21. SEPTEMBRIL 2013

21. septembril 2013 toimub bussireis tutvumaks
Koeru, Torma ja Lohusuu orelitega,
mis kõik ehitatud kuulsas Walckeri firmas.

Kaarli kiriku Walckeroreli 90. sünnipäevale
pühendatud retke korraldavad
Kaarli kogudus ja Orelisõprade ühing.

Oreliretke päeva kava

9.00 väljasõit
10.30–11.30 Koeru kirik
11.45 sõidame Torma
12.40–13.40 Torma kirik
14.00 lõuna
15.00 sõidame Lohusuu
15.30–16.30 Lohusuu kirik
Tagasi Tallinna u. 19.00–19.30

Orelitest räägib orelimeister Toomas Mäeväli.
Reis toimub, kui soovijaid on vähemalt 20.
Päeva kavas võib tulla väikeseid ajalisi muudatusi.
Väljasõit Kaarli kiriku juurest.

Osavõtumaks bussi tellimise toetuseks 10.- EUR.

Lõuna ettetellimisel,
maksumus selgub septembri alguses.

Osavõtusoovist palume teada anda
hiljemalt 6. septembriks
meiliaadressil Piret.Aidulo@eelk.ee

Alanud on registreerimine kirikukooli ja Kaarlikese huviringidesse.

Täpsem info www.kaarlikogudus.eu/kaarlike/

Kaarli orelist ja mängijaist (III)

Peale August Karl Pfaffi surma tuli Kaarlisse a-il 1909–1938 köster-organistina kogudust teenima **Gustav Kasemets**, kes varem töötas Paldiski koguduses. Kuigi kooritööd ei suutnud ta hoida sama kõrgel tasemel kui Pfaff seda oli teinud, siis oma köstrihohustusi täitis ta hoolega ning oli veel ka asjalikult mõtleval majandusnimene.

Kasemetsade suguvõsas on olnud mitmeid köster-organiste, koorijuhte ja pianiste, tuntuim neist oli **Anton Kasemets** (1890–1978). Ta asendas Kaarli kirikus organist Theodor Tedderit vajadusel juba 1904. aastast, kuid alles Peterburis, Viinis ja Berliinis toimunud orel- ja kompositsiooniõpingute järel oli ta a-il 1914–1916 Kaarlis organist-koorijuhina põhitöö. Ta oli a-il 1909–1914 Peterburi Eesti Hariduse Seltsi koorijuht, 1912 Narvas toimunud I asunduste laulupeo korraldajaid, 1918–1924 Eesti Koolinoorsoo Muusika Ühingu ja 1925–1929 Ülemaalse Eesti Noorsoo Ühenduse Tallinna osakonna segakoori juht, 1925–1927 „Muusikalehe“ toimetaja ja pseudonüümi Comes all kirjutav kriitik, 1929–1933 Estonia teatri direktor, a-st 1933 Inglise Kolledži ja 1940–1944 Tallinna Konservatooriumi õppejõud ning VIII ja IX üldlaulupeo üldjuhte. 1944. a põgenes ta perega Saksamaale, kus oli Geislingenis ja Bambergis eesti kooride juht ja tegutses muusikaõpetajana. Siirdus 1950. a USA-sse, kus töötas Detroitis õppejõuna ja esines organistina ning elas 1972. a-st Kanadas. Ta poeg Udo Kasemets (snd 1919) on helilooja, pianisti, organisti ja pedagoogina üks tunnustatumaid nüüdismuusikuid maailmas, pälvides Kanada Arts Council Grant'i (1967) ja Yorki ülikooli audoktori tiitli (1991) ning saanud heliloominguvõistlustel auhindu. Pärast Eestist lahkumist külastas ta 2006. a esimest korda kodumaad, olles Eesti muusika päevade tähtsaimaid heliloojaid.

A-il 1916–1924 juhatas Kaarli koguduse segakoori **Ida-Johanna Ilus** (1900–1981, a-st 1929 Kahu), kes töötas 1928–1936 veel ka Kaarli eragümnaasiumis muusikaõpetajana ning asu-

tas 1938. a Eesti Naisliidu koori. Koguduse segakoorist kasvas 1920. a välja Kaarli Lauluselts, mille kontserte on juhatanud ka 1920. a Eestisse tulnud ingeri koorijuht **Gustav-Evert Meisänen** (1886–1967). A-il 1918–1925 ja 1928–1932 tegutses Kaarli kirikus organist-koorijuhina Mihkel Lüdigi, kes on olnud üks Eesti ettevõtlikumaid muusikuid. Ta osales Tallinna Kõrgema Muusikakooli asutamises, ajakirja „Helikund“ loomises ja osahingus EstoMuusika. Theodor Tedderi järel tõi ta kirikusse taas suure au sisse oreliimprovisatsioonid, milles ta oli suur meister. Koos Mihkel Lüdigiga töötasid Kaarlis 1923–1932 köster-organist **Ernst Loderaud** ja 1924–1940 organist-koorijuht **Johannes Jürgenson (Juhan Jürme)**, kellest lähemalt järgmises osas.

Erakordse sündmusena sai 1923. a jõuludeks valmis Kaarli kiriku uus orel, mis ehitati Ludwigsburgis Württembergis Walcker & Cie vabrikus, olles noore Eesti Vabariigi esimene esinduslik orel. Esimene pidulik orelikontsert toimus 10. jaanuaril 1924. Organist Mihkel Lüdigi oli aktiivselt osalenud nii oreli projekteerimise kui ka ehitamise juures. Jaanuarist 1924 alustas Mihkel Lüdigi Kaarli kirikus regulaarsete muusikaõhtute traditsiooni.

Täna sel päeval võime uhkusega öelda, et maailmas ei ole teist terviklikult püsinud Walcker-orelit sellest perioodist. Seega on tegu Euroopa ühe väärtuslikuma ajaloolise oreliga. Rahvusvaheliselt tunnustatud Saksa organist ja ajalooliste pillide ekspert Martin Rost (snd 1963) salvestas 2006. a Kaarlis mitu helitööd oma 2007. a ilmunud Eesti muusika CD-le ja on nüüdseks vajaliku kapitaalremondi osas andnud järgnevat nõu: „Remondi kavandamisel tuleb lähtuda sellest, et seda erakordse väärtusega instrumenti lugupidaval viisil ettevaatlikult parandada, kulunud ja kadunud detaile asendada täpselt samas stiilis ja samadest materjalidest valmistatud osadega.“

Kaarli oreli kohta on võimalik lähemalt lugeda koguduse kodulehelt ja raamatust „Kaarli kirik & kogudus“ (1997).

Muusikateadlane Ene Pilliroog.

13. augustil 17.30 astuvad muusikaõhtul üles sopran Maire Martinson ja organist Hille Poroson.

Maire Martinson on lõpetanud 1990. a Eesti Muusikaakadeemia laulu erialal Ludmilla Dombrovskaja klassis. Hiljem on ta end täiendanud Londonis *Guildhall School of Music & Drama's* prof. J. Petersi juures. M. Martinson on Con brio '90 laureaati. Ta on töötanud Rahvuskooper Estonias, tegelenud pidevalt kammermuusikaga, esitanud eesti vokaalmuusikat Saksamaal ja Inglismaal.

Hille Poroson on lõpetanud Eesti Muusikaakadeemia 1993. a klaveri erialal ning 1995. a EELK Kirikumuusikakooli, kus tema oreliõpetajaks oli Rolf Uusväli. Ta on täiendanud ennast mitmetel meistrikursustel nii Soomes, Saksamaal kui Hispaanias. Aastatel 1999–2001 täiendas ta end Saksamaal Lübecki Muusikakõrgkoolis oreli erialal Eberhard Laueri oreliklassis ning aastal 2002 samal erialal Läti Muusikaakadeemias Ligita Sneibe juhendamisel. Hille Poroson on teinud koostööd mitmete kooride ja solistidega ning töötanud kirikumuusikuna erinevates kogudustes. Käesoleval ajal tegutseb Hille Poroson Rapla Maarja-Magdaleena koguduse organistina ja on EELK Viimsi koguduse oreliehitusprojekti eestvedajaid.

Kontserdi kavatas järgnevad autorid: Bach, Schubert, Dvořák, Mascagni, Orff ja Pärt.

ORELIREMONDI KAMPAANIA „VILED HÜÜDMA!“

Kui keegi soovib oreli kapitaalremondi toetuseks annetada, siis on seda võimalik teha neljal moel:

1. Annetada kirikusse paigutatud orelivilekujulisse annetuskarpi.
2. Annetada EELK Tallinna Toompea Kaarli koguduse oreli arveldusarvele 221057033689.
3. Kinkides kirikule nimelise orelivile – ristilapsele ristimispäevaks; kalli inimese mälestuseks või hoopis endanimelise orelivile. Kõikide annetajate nimed jäädvustatakse kiriku seinale asetatavale tänuplaadile. Iga annetatud vile kohta väljastab kogudus tänukirja, millel kirjas, milline vile on kirikule kingitud. Viled hinnad jäävad vahemikku 10-st kuni 3 000 euroni. Orelis on kokku 5200 vile pikusega mõnest sentimeetrist kuni 6 meetrini. Vile kinkimissooviga saate pöörduda koguduse kantseleisse või pühapäeviti kirikumeeste poole.
4. Helistades annetustelefonil 90077004 toetad oreli remonti 3 euroga.

AUGUST KIRIKUS...

SOOSINGUAJAD

Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand, rahvas, kelle Tema on valinud enesele pärisosaks. Ps 33:12

P 04. august kl 10.00 Missa

E 05. august kl 13.00 Missa

T 06. august kl 17.30 Muusikaõhtu

Noorte organistide kontsert, produtsent Denis Kasparovitš

ENESE LÄBIKATSUMINE

Jumal paneb suurelistele vastu, aga alandlikele annab armu. 1Pt 5:5

P 11. august kl 10.00 Missa

kl 14.00 Orelifestivali Orelirännak Kaarli kirikus
orelikontsert - Piret Aidulo

E 12. august kl 13.00 Missa

T 13. august kl 17.30 Muusikaõhtu

Maire Martinson – sopran, Hille Poroson – orel

JEESUS - MEIE AITAJA

Rudjutud pilliroogu ei murra Ta katki ja hõõguvat tahti ei kustuta Ta ära. Js 42:3

P 18. august kl 10.00 Missa

E 19. august kl 13.00 Missa

MEIE LIGIMENE

Kristus ütleb: Mida te iganes olete teinud kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle. Mt 25:40

P 25. august kl 10.00 Missa

E 26. august kl 13.00 Missa

T 27. august kl 17.30 Muusikaõhtu

Toomas Bubert – viiul, Marika Kahar – orel

Kuldleeripüha

jumalateenistus toimub 25. augustil kell 10.

Eelnevalt saame kokku

kolmapäeval 21. augustil kell 16 koguduse majas.

Ootame koguduseliikmeid, kes on

saanud leeriõnnistuse aastal 1963. aastal

Oma osavõtust andke palun eelnevalt teada koguduse kantseleisse.

Hõbeleeripüha

jumalateenistus toimub 22. septembril kell 10.

Jumalateenitusele järgneb koosviibimne kirikus.

Ootame koguduseliikmeid, kes on

saanud leeriõnnistuse aastatel 1980-1988.

Oma osavõtust andke palun eelnevalt teada koguduse kantseleisse
(tel 6199 100, tallinna.kaarli@eelk.ee).

Leerikool

11.09.2013–08.12.2013

11.11.2013 – 09.03.2014

19.02.2014 – 18.05.2014

21.04.2014 – 06.07.2014

TEELISTE KIRIK

01. mai – 30. september

E, K, N, R kell 10-15

T kell 13-19

Ootame appi kiriku valvureid!

Kontakt: Jaanus Ruiso, Rein Vraeger

KIRIKU KORISTAMINE

Reedeti kell 9 hommikul.

Olete oodatud!

KOGUDUSE KANTSELEI

(1. juuni - 31. august)

E, T, N kell 10–13

K kell 10–13, 16–18

R suletud

Õpetaja Jaak Aus

Esmaspäev 11–13, Teisipäev 10–13

Kolmapäev kell 11–13, 16–18

Abiõpetaja Kaisa Kirikal

Neljapäev kell 14–16

puhkusel: 05.08–22.08.2013

Diakon Saima Sellak-Martinson

Neljapäev kell 11–13

puhkusel: 27.08–30.08.2013

telefon: 619 9100, 619 9101

e-post: tallinna.kaarli@eelk.ee

kodulehekülj: www.kaarlikogudus.eu

Facebook: Kaarli Sõprade Klubi

pank: SEB 10022004706006,

Swedbank 221011214295

annetused remondi heaks:

Swedbank 221040614950

annetused oreli heaks:

Swedbank 221057033689